

Subiect: **Opinie cu privire la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate**

Adresată: Ministerului Justiției
Persoana de contact: Ion Costanda, Direcția Elaborare a Actelor Normative, Tel.: 022 20 14 69, E-mail: ion.costanda@justice.gov.md

Prezentată de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM, www.crjm.org), persoană de contact: Nadejda Hriptievski (nadejda.hriptievski@crjm.org)
Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT (ADEPT, www.adept.md), persoana de contact: Elena Prohnițchi (elena@e-democracy.md)

5 august 2016

EXPEDIATĂ PRIN E-MAIL

Prin scrisoarea nr. 03/9375 din 3 august 2016, Ministerul Justiției a solicitat, până la 5 august 2016, opinia mai multor organizații cu privire la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate.

Ținem să reiterăm că termenul indicat pentru prezentarea opiniilor este mult prea restrâns și contrar termenului prevăzut pentru consultări publice în legea privind transparența procesului decizional. Mai jos sunt prezentate câteva propuneri de modificare a regulamentului:

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
1.	4. Comisia de selecție a reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate (în continuare - Comisia) este compusă din 5 membri, reprezentanți ai Ministerului Justiției.	De modificat și completat p. 4 după cum urmează: <u>Comisia de selecție a reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate (în continuare - Comisia) este compusă din 5 membri, din care 2 membri sunt numiți de Ministrul Justiției, iar ceilalți 3 sunt desemnați după cum urmează: 2 Consiliul de Presă și unu de către Consiliul ONG. Membrii desemnați de Ministrul Justiției pot fi atât angajați ai Ministerului Justiției, cât și persoane din afara Ministerului. Toți membrii Comisiei trebuie să aibă o reputație ireproșabilă și să întrunească cerințele indicate în art. 12 alin. (3) al Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea</u>	Recomandăm includerea și a altor persoane, din afara angajaților Ministerului Justiției, în particular a doi membri desemnați de Consiliul de Presă și un membru desemnat de Consiliul ONG. Introducerea reprezentanților societății civile în această comisie a fost și intenția legiuitorului atunci când a fost modificat art. 12 alin. 1 înainte de lectura a doua. Anume prin aceasta și se explică de ce Guvernul trebuie să nominalizeze un singur membru în Consiliul de Integritate. Din aceste considerent, ar fi ilogic și contrar spiritului legii ca ministerul justiției să nominalizeze alți doi membri, fără a implica societatea civilă. Pe de altă parte, acest lucru va asigura o componentă echilibrată a Comisiei de selecție. Modificările propuse, de asemenea, vor crește încrederea într-un concurs corect, în special după ce unele modificări la proiectul inițial al

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
		<u>Națională de Integritate (cerințele pentru membru al Consiliului de Integritate). Consiliul de Presă și Consiliul ONG desemnează membrii în Comisie în urma solicitării înaintate de Ministrul Justiției, în termen de 21 zile de la primirea solicitării.</u>	legii nr. 132 au fost criticate de către jurnaliști și organizațiile media ale societății civile (excluderea prevederii exprese de selectare a unui membru din partea jurnaliștilor).
2.	5. Componenta nominală a Comisiei, inclusiv președintele comisiei, se aprobă prin ordin al ministrului justiției pentru fiecare concurs de selecție a reprezentanților societății civile.	<u>După nominalizarea tuturor membrilor în condițiile. p. 4, componenta nominală a Comisiei se aprobă prin ordin al ministrului justiției pentru fiecare concurs de selecție a reprezentanților societății civile. La prima ședință a noii componente a Comisiei, aceasta își alege președintele, cu votul deschis al majorității membrilor săi.</u>	Credem că ar fi mai corect ca membrii Comisiei să își aleagă singuri președintele. Acest fapt se întâmplă în toate organele colegiale în care membrii activează cu titlu independent.
3.	8. Comisia își desfășoară activitatea în prezența a cel puțin 3 membri.	<u>8. Pentru a fi deliberative, la ședințele Comisiei urmează să participe toți membrii.</u>	Comisia va avea o activitate suficient de restrânsă, care poate fi planificată în așa fel încât să fie prezenți toți membrii.
4.	10. Hotărârile Comisiei se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor prezenți.	<u>10. Hotărârile Comisiei se adoptă cu votul a cel puțin 3 membri ai Comisiei.</u>	În cazul în care se păstrează versiunea actuală a p. 8, care prevede ședința deliberativă a Comisiei în prezența doar a 3 membri, atunci, conform p. 10, hotărârea Comisiei ar putea fi luată cu votul doar a 2 membri ai Comisiei. O asemenea prevedere nu este acceptabilă, deoarece reduce însăși esența creării unei Comisii din 5 persoane, acordându-se dreptul de decizie la 2 persoane. De aceea propunem includerea votului a minim 3 persoane.
5.	12- Membrii Comisiei au următoarele obligații: b) să păstreze secretul deliberărilor;	<u>Propunem excluderea lit. b)</u>	Propunem excluderea lit. b) pe motiv că rezultatele concursului sunt publice, selectarea candidaților se face prin punctare, iar Comisia adopta celelalte hotărâri prin vot deschis. Introducerea institutului deliberării doar va știrbi din transparența concursului.
6.	14. Membrul Comisiei se revocă de către autoritatea care l-a desemnat, dacă acesta a lipsit de la două ședințe consecutive ale Comisiei sau dacă nu respectă obligațiile prevăzute la pct. 12.	14. Membrul Comisiei se revocă de către autoritatea care l-a desemnat, dacă acesta a lipsit <u>fără o justificare obiectivă</u> de la două ședințe consecutive ale Comisiei sau dacă nu respectă obligațiile prevăzute la pct. 12.	În cazul în care se păstrează p. 8 în versiunea actuală, care permite organizarea ședințelor Comisiei în prezența a 3 membri, atunci logic ar fi ca să fie sancționată doar lipsa nejustificată a membrului de la ședințele Comisiei.
7.	15.	Propunem să fie completat regulamentul cu prevederi cu privire la alegerea/desemnarea	

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
		Secretarului Comisiei.	
8.	17. Dosarul de participare la concurs se depune de către candidat la sediul Ministerului Justiției. La depunerea dosarului, candidatul i se eliberează, în scris, de către secretar, confirmarea recepționării dosarului. Dosarul de participare la concurs include: .... j) certificatul medical de sănătate;	Propunem <u>excluderea lit. j)</u> din p. 17 al Regulamentului (prezentarea certificatului medical de sănătate).	Comisia Cerința de prezentare a certificatului medical de sănătate este una abuzivă sau cel puțin neclară. Consiliul de integritate nu este un organ permanent, iar membrii Consiliului nu sunt remunerați. Din acest motiv, starea sănătății candidatului este irelevantă. Cerințele din art. 12 alin. (3) al Legii nr. 132 nu indică nimic despre anumite cerințe minime de sănătate. Respectiv, nu este clar de ce regulamentul cere prezentarea unui certificat medical de sănătate. În cazul în care se insistă pe menținerea acestei cerințe, atunci în Regulamentul trebuie să se indice mai clar ce fel de certificat și care este scopul acestuia.
9.	18.	Propunem excluderea acestuia	Atât timp cât persoana declară pe proprie răspundere că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a deveni membru, autentificare notarială este de prisos. Mai mult, având în vedere perioada limitată necesară pentru depunerea dosarului pentru concurs, autentificarea notarială doar va îngreuna această sarcină. Propunem totuși ca p. h să fie completată cu o sintagmă că candidatul confirmă că documentele prezentate corespund originalelor.
10	19.	Propunem excluderea acestuia	Declarația de integritate are o forma tipizată. O rubrică suplimentară nu poate fi introdusă în ea. Dacă această condiție este impusă de lege, textul din p. 19 este de prisos oricum.
11	22. Cu cel puțin 15 zile înainte de data desfășurării interviului, Comisia plasează pe pagina web oficială a Ministerului Justiției anunțul cu privire la concurs.	22. Cu cel puțin <u>30</u> zile înainte de data desfășurării interviului, Comisia plasează pe pagina web oficială a Ministerului Justiției anunțul cu privire la concurs.	Termenul de 15 zile este prea restrâns pentru a permite persoanelor interesate să colecteze toate informațiile solicitate și să depună dosarul. De aceea propunem extinderea de la 15 la 30 de zile. Alocarea unui termen mediu de o lună / 30 zile constituie o practică bună la organizarea concursurilor publice.
12	24. Termenul de depunere a dosarelor de participare la concurs este de cel puțin 7 zile de la data publicării anunțului cu privire la concurs.	22. Termenul de depunere a dosarelor de participare la concurs este de cel puțin <u>25</u> zile de la data publicării anunțului cu privire la concurs. Nu este clar de ce se indică inițial termenul pentru anunț înainte de interviu și apoi un alt termen	În termen de 7 zile dosarul complet pur și simplu nu poate fi întocmit. Recomandăm alocarea a cel puțin 25 zile pentru depunerea dosarului. O reglementarea mai clară pe etape a concursului ar da mai multă claritate și previzibilitate persoanelor interesate să participe la

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
		<p>pentru depunere. Prevederile din p. 22 și 24 ar putea fi comasate și scrise mai clar: a) anunțul privind data și locul organizării concursului se publică în Monitorul Oficial și pe pagina web a Ministerului Justiției cu cel puțin 30 de zile înainte de data concursului, b) dosarele de participare se depun în termen de 25 de zile de la publicarea anunțului, c) selectarea candidaților în baza dosarelor se desfășoară în termen de 8 zile din momentul expirării termenului de depunere a dosarelor, d) persoanele selectate pentru interviu sunt anunțate în termen de 9 zile din momentul expirării termenului de depunere a dosarelor, e) interviul are loc cel târziu după 14 zile de la expirarea termenului de depunere a dosarelor.</p>	<p>concurs și va asigura transparența concursului.</p>
13	<p>25. În termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a dosarelor, Comisia examinează și evaluează dosarele de participare la concurs în baza condițiilor stabilite la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și selectează candidații care vor fi invitați la interviu.</p>	<p>Pct. 25 va deveni pct. 26 și se va modifica termenul din „de cel mult 3 zile” în „<u>de cel mult 8 zile</u>”. Pct. 26 va deveni pct. 25.</p>	<p>Propunem modificarea termenului pentru a asigura o mai mare claritate în ceea ce ține consecutivitatea acțiunilor din cadrul procesului de selectare. Inițial, Ministerul Justiției expediază lista cu toți candidații către SIS pentru verificare. Doar având rezultatul verificărilor, Comisia va putea să examineze în cunoștință de cauză, dacă candidații întrunesc condițiile stabilite la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Deoarece rezultatele verificărilor se transmit în 5 zile de la expedierea solicitării, se propune extinderea termenului pentru evaluarea dosarelor și selectarea candidaților.</p>
14	<p>29. În caz de neprezentare la interviu, se consideră că candidatul nu a susținut concursul.</p>	<p>29. În caz de neprezentare la interviu, se consideră că candidatul <u>s-a retras din concurs</u>.</p>	<p>Propunem înlocuirea sintagmei „nu a susținut concursul” cu „s-a retras din concurs”, deoarece nu este corect de a considera că o persoană nu a susținut concursul pentru simpla lipsă de la concurs. În special avându-se în vedere termenele extrem de restrânse din regulament, în versiunea prezentată pentru consultări, s-ar putea ca mai multe persoane să nu poată participa la interviu din motive obiective.</p> <p>Distincția între „ne-susținerea” concursului și „retragerea” din concurs poate fi importantă pentru cariera profesională a</p>

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
			candidaților.
15	31. Comisia, în baza bibliografiei concursului, formulează cel puțin 10 întrebări pentru interviu. Întrebările trebuie formulate astfel încât să fie posibilă aprecierea cunoștințelor teoretice și a abilităților candidaților.	<p>De modificat fraza doua din p. 31 după cum urmează: Întrebările trebuie formulate astfel încât să fie posibilă aprecierea <u>motivației și experienței candidaților</u>, cunoștințelor teoretice și a abilităților candidaților în domeniul integrității publice.</p> <p>De completat p. 31 cu următoarele: <u>Aceleași întrebări urmează a fi adresate tuturor candidaților (întrebări standard). În afară de întrebările standard formulate de Comisie, candidaților le pot fi adresate întrebări adiționale, specifice, de precizare, reieșind din dosarul personal al candidatului.</u></p>	<p>Propunem completarea p. 31 cu următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Completarea tipologiei întrebărilor interviului cu aprecierea „motivației și experienței candidaților”. Acest lucru va permite luarea în considerare a experienței anterioare a candidatului, care este una esențială și cel mai des nu poate fi testată prin întrebări teoretice. Dacă această propunere se acceptă, acest lucru va însemna că interviul este unul complex, care va urmări aprecierea atât a motivației, a experienței, cât și a cunoștințelor și abilităților persoanei pentru funcția de membru al Consiliului de Integritate. Dacă această propunere nu se acceptă, atunci interviul se reduce la aprecierea cunoștințelor, ceea ce înseamnă că în tabelul de pontaj ar trebui de adăugat un compartiment și anume „experiența și motivația persoanei”, apreciate în baza dosarului personal. Altfel, reiese că dosarul personal al candidatului nu are vreo importanță, decât să fie selectate persoanele pentru interviu. 2) Specificarea domeniului în care candidații urmează să-și demonstreze cunoștințele teoretice și abilitățile, oferă o mai mare previzibilitate candidaților și echilibrează șansele de a fi selectați pentru candidații care nu au studii în domeniul juridic. 3) Esența unui interviu corect constă în adresarea unor întrebări tipice sau standard tuturor candidaților, pentru a nu trata diferit candidații. Totuși, la finele interviului în baza întrebărilor standard, membrii Comisiei ar putea adresa întrebări specifice de precizare, reieșind din dosarul personal al fiecărui candidat.
16	32. Fiecare răspuns se apreciază de către fiecare membru al Comisiei cu 0 puncte sau cu 1 punct, care se indică în tabelul de punctaj, conform anexei nr. 2. Fiecare membru al	32. Fiecare răspuns <u>la întrebările standard</u> se apreciază de către fiecare membru al Comisiei cu <u>un punctaj de la 1 la 5</u> , care se indică în tabelul de punctaj, conform anexei nr. 2. Fiecare membru al Comisiei completează propriul tabel de punctaj.	<p>Propunem completarea p. 31 cu următoarele aspecte: Propunem acordarea unei marje mai mari de apreciere membrilor Comisie și anume alocarea unui punctaj de la 1 la 5, deoarece reducerea la 0 și 1 este mult prea superficială și nu va permite alocare suficientă a punctajului conform meritelor.</p>

Nr.	Textul proiectului	Modificarea propusă (subliniat ce se propune de completat sau de modificat)	Argumentare
	Comisiei completează propriul tabel de punctaj. Prin însumarea punctelor pentru fiecare întrebare se obține punctajul total acordat de membrul Comisiei candidatului.	Prin însumarea punctelor pentru fiecare întrebare se obține punctajul total acordat de membrul Comisiei candidatului.	
17	34. Se consideră învingători ai concursului candidații care corespund condițiilor de selectare și au acumulat cele mai mari punctaje.	P. 34 se va completa, după cum urmează: „ <u>În cazul în care doi sau mai mulți candidați au obținut același punctaj, se va efectua tragerea la sorti, consemnând faptul respectiv în procesul-verbal</u> ”.	Propunem completarea regulamentului cu o soluție în cazul în care doi sau mai mulți candidați obțin același punctaj.